

I. Megbízás és a tényállás

1. Megbízó megkeresésében szakértői vélemény elkészítését kérte az Iparjogvédelmi Szakértői Testülettől (a továbbiakban: Szakértői Testület) formatervezésiminta-oltalommal védett baba védő eszközök összehasonlításának kérdésében.

2. Megbízó az alábbi iratokat bocsátotta a Szakértői Testület rendelkezésére:
a ***** lajstromszámú magyar formatervezésiminta-oltalom elektronikus adatlapja, megadó határozata és ábrázolása.

3. A Szakértői Testülethez benyújtott kérelemben előadottak alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

Megbízó formatervezésiminta-oltalmi bejelentést tett a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalához (továbbiakban SZTNH), a bejelentésben két minta oltalmát kérte. A minták szerinti termékek megnevezése „Baba kúszóruha”. A bejelentést az SZTNH D***** ügyszámon vette nyilvántartásba, és a bejelentés tárgyára formatervezésiminta-oltalmat adott. A formatervezésiminta-oltalom lajstromszáma *****.

[Személy1] GB***** számon, formatervezésiminta-oltalmat kapott az Egyesült Királyságban, „Devices for baby care” termék megnevezéssel. A minta ábrázolása a [...] internetes oldalon látható.

II. A feltett kérdés

A megbízás alapján a szakértői vizsgálatnak a következő kérdésre kell választ adnia:

Újnak és egyéni jellegűnek tekinthető-e a ***** lajstromszámú magyar formatervezésiminta-oltalom 1. számú mintája a GB***** lajstromszámú, az Egyesült Királyságban engedélyezett formatervezésiminta-oltalom mintájának ismeretében?

III. A Szakértői Testület eljárása

1. A Szakértői Testület az Iparjogvédelmi Szakértői Testület szervezetéről és működéséről szóló 270/2002. (XII. 20.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) által meghatározott feladatkörben, szervezeti és eljárási rendben, valamint a tényállásra irányadó jogszabályok, így elsősorban a formatervezési minták oltalmáról szóló 2001. évi XLVIII. törvény (a továbbiakban: Fmtv.) vonatkozó rendelkezései alapján alakította ki az alábbiakban kifejtésre kerülő álláspontját.

2. Az R. értelmében a Szakértői Testület a feltett kérdések és a benyújtott iratok alapján alakítja ki a szakértői véleményt; a tények megállapítására nem végez külön bizonyítást. A jelen

szakértői vélemény megállapításai a hatályos jogszabályokon, a Megbízó által benyújtott iratokon, valamint az ügy szerinti formatervezésiminta-oltalmakra vonatkozó – az iparjogvédelmi hatósági nyilvántartásban szereplő nyilvános – adatokon alapulnak; a konkrét ügyre levont következtetései csak erre a tényállásra nézve helytállóak.

3. Ez a szakértői vélemény az ügyben eljáró bíróságokat és hatóságokat nem köti.

IV. A Szakértői Testület álláspontja

A Szakértői Testület a megbízó által feltett iparjogvédelmi vonatkozású kérdésekre nézve kialakított álláspontját az alábbiakban fejt ki.

A Magyarországon engedélyezett formatervezési mintákra, illetve az ilyen minták oltalmából eredő jogokra vonatkozó rendelkezéseket az Fmtv. állapítja meg.

Az Fmtv. 20. §-ának (1) bekezdése szerint a mintaoltalom terjedelmét a termék egészének vagy részének megjelenését befolyásoló, a mintaoltalmi lajstromban elhelyezett fényképből, rajzból vagy más grafikai ábrázolásból (a továbbiakban együtt: ábrázolás) megállapítható külső jellegzetességek határozzák meg. A kérelem megválaszolásához a Szakértői Testület a mintaoltalmi lajstromokban szereplő minta ábrázolásokat vette alapul. A mintákat megtestesítő termékek meghatározásakor a Szakértői Testület a lajstromokban és a kérelemben feltüntetett termék megnevezésekből indult ki.

Az Fmtv. 2. §-a szerint új a minta, ha azzal azonos minta nem jutott nyilvánosságra az elsőbbség időpontját megelőzően, és a mintákat egymással azonosnak kell tekinteni akkor is, ha külső jellegzetességeik csupán lényegtelen részletekben különböznek.

Az Fmtv. 3. §-a szerint pedig a mintának egyéni jellege van, ha az elsőbbség időpontja előtt nyilvánosságra jutott bármely mintához képest a tájékozott használóra eltérő összbemutatót tesz. Az egyéni jelleg megítélésakor figyelembe kell venni, hogy a szerző – különösen a termék természetére és az ipari, illetve kézműipari ágazat sajátosságaira tekintettel – milyen alkotói szabadságfokkal alakíthatta ki a mintát.

A GB***** lajstromszámú formatervezésiminta-oltalom szerinti minta jellegzetességei:

- egy csúcsára állított háromszögletű pajzs formájú fő elemből áll,
- a pajzs csúcsai lekerekítettek,
- a fő elem egyik oldala sötétkék színű, szélén világoskék színű keskeny szegély veszi körül,
- a fő elem másik oldala világoskék színű, szélén sárga színű keskeny szegély veszi körül,
- a csúcsára állított háromszögletű pajzs vízszintes éléhez, a lekerekítés kezdete előtt két, a háromszögletű pajzs hosszanti tengelyére szimmetrikusan elhelyezett heveder van varrással rögzítve,
- a két heveder a háromszögletű pajzs hosszanti tengelyének felező vonala alatt egy közös hevederhez csatlakozik,

- az egy közös heveder a háromszögletű pajzs alsó csúcsához varrással rögzített heveder darabhoz egy kék színű oldható rögzítő elemmel van rögzítve,
- a háromszögletű pajzs hosszanti tengelyének felező vonala mentén a pajzs egyik oldalához egy vízszintes heveder egyik vége van varrással rögzítve, míg a heveder másik vége a szemközti oldalra varrással rögzített heveder darabhoz egy kék színű oldható rögzítő elemmel van rögzítve.

A megbízó HU ***** lajstromszámú formatervezésiminta-oltalom szerinti 1. mintájának jellegzetességei:

- egy, a baba lába felé elkeskenyedő, mindkét oldalán azonos lila színű fő elemmel rendelkezik, amely
- két oldalán a karok szabad mozgását lehetővé tevő, a fő elem hosszanti tengelye felé ívelt karkivágással van ellátva, amely karkivágások
- a baba vállvonalánál egy-egy lekerekített vállrész közbeiktatásával egy ívelt kialakítású nyakkivágáshoz csatlakoznak,
- a vállrészt és a karkivágások alsó kiindulási pontját egy szalag köti össze, amely szalagon
- egy rögzítő elemekkel ellátott szélesebb szalag van elcsúsztathatóan, varrással rögzítve,
- a fő elem mindkét, lefelé egymás felé tartó oldalának középső szakaszán egy-egy keskeny szalag van négy rövid varrással rögzítve, melyek így vezető elemet képeznek,
- a fő elem a baba törzse alatt egy vízszintes szakaszban végződik,
- a vízszintes szakasz fölötti részen a fő elem rögzítő elemekkel van ellátva,
- a rögzítő elemekhez egy alul téglalap alakú, fölfelé elkeskenyedő, majd egy nyújtott téglalap alakban végződő és hosszirányú tengelye mentén több rögzítő elemmel ellátott, a fő elem hosszirányú tengelye mentén húzódó hátsó középső elem csatlakoztatható,
- a hátsó középső elem felső vége használati helyzetben át van hajtva a vállrészt és a karkivágások alsó kiindulási pontját összekötő szalagon, és azon vízszintesen elcsúsztathatóan, rögzítő elem segítségével rögzítve van,
- a hátsó középső elem hosszirányú tengelye mentén lévő rögzítő elemek egyikéhez keresztirányú szalag van rögzítve, amely
- keresztirányú szalag át van vezetve a fő elem oldalának középső szakaszán rögzített vezető elemet képező keskeny szalag egy nyílásán, és egy gomb segítségével rögzítve van.

A két formai kialakítás azonos jellegzetességei:

- a baba lába felé elkeskenyedő fő elem,

A két formai kialakítás hasonló jellegzetességei:

- a fő elem hosszirányú tengelyére keresztben húzódó vízszintes heveder, illetve keresztirányú szalag,
- a vállrész közelében a fő elemhez rögzített heveder, illetve szalag.

A két formai kialakítás eltérő jellegzetességei:

- a megbízó mintája egy mindkét oldalán azonos lila színű fő elemmel rendelkezik, míg az ellentartott minta a fő elem egyik oldala sötétkék színű, szélén világoskék színű keskeny szegéllyel, másik oldala világoskék színű, szélén sárga színű keskeny szegéllyel,

- a megbízó mintája a fő elem felső részén karkivágásokkal és nyakkivágással rendelkezik, míg az ellentartott minta fő eleme csúcsára állított pajzs alakú, felső részén vízszintes, egyenes éllel,
- a megbízó mintájának fő eleme a baba törzse alatt egy vízszintes szakaszban végződik, míg az ellentartott minta fő eleme lekerekített csúcsban végződik,
- a megbízó mintájánál a fő elem alsó rögzítő elemeihez egy alul téglalap alakú, fölfelé elkeskenyedő, majd egy nyújtott téglalap alakban végződő és hosszirányú tengelye mentén több rögzítő elemmel ellátott, a fő elem hosszirányú tengelye mentén húzódó hátsó középső elem csatlakoztatható, míg az ellentartott mintánál - a csúcsára állított háromszögletű pajzs vízszintes éléhez, a lekerekítés kezdete előtt két, a háromszögletű pajzs hosszanti tengelyére szimmetrikusan elhelyezett heveder van varrással rögzítve, melyek a háromszögletű pajzs hosszanti tengelyének felező vonala alatt egy közös hevederhez csatlakoznak, és a közös heveder a háromszögletű pajzs alsó csúcsához varrással rögzített heveder darabhoz egy kék színű oldható rögzítő elemmel van rögzítve,
- a megbízó mintájánál a hátsó középső elem hosszirányú tengelye mentén rögzítő elemek vannak, melyek egyikéhez keresztirányú szalag van rögzítve, amely át van vezetve a fő elem oldalának középső szakaszán rögzített vezető elemet képező keskeny szalag egy nyílásán, és egy gomb segítségével rögzítve van, ugyanakkor az ellentartott mintánál a háromszögletű pajzs hosszanti tengelyének felező vonala mentén a pajzs egyik oldalához egy vízszintes heveder egyik vége van varrással rögzítve, míg a heveder másik vége a szemközti oldalra varrással rögzített heveder darabhoz egy kék színű oldható rögzítő elemmel van rögzítve.

A Szakértői Testület a tájékozott használó adott esetre vonatkozó megállapításához abból indult ki, hogy az Fmtv. indokolása a formatervezést egyértelműen a piaci verseny egyik eszközeként határozza meg, amely az áruk kelendősége szempontjából meghatározó jelentőséggel bír. Ezen túl a Szakértői Testület azt mérlegelte, hogy a baba kúszó ruhák területén milyen használói kör szentel kellő figyelmet arra, hogy tájékozottsága elegendően alapos legyen ahhoz, hogy az egyes termékek közötti különbségeket felismerje, azokat megkülönböztesse egymástól. A mindennapok során ilyen termékeket elsősorban a kismamák, kisgyermekes szülők vásárolnak gyermeküknek, és ők motiváltak abban, hogy az egyes kúszóruhák között a megjelenésük alapján különbséget tegyenek. Ezért a Szakértői Testület tájékozott használónak jelen esetben a kismamákat, ill. a kisgyermekes szülőket tekintette, akik a kúszóruhák kiválasztásakor a tőlük elvárható gondossággal tanulmányozzák a piacon kapható eltérő formai kialakítású termékeket, és döntésüknél figyelembe veszik azok formatervezett megjelenését is.

Az egyes minták közötti különbségtételkor a tájékozott használó figyelme a formai kialakítás azonosságain, hasonlóságain és eltérésein túl kiterjed a formai kialakítás hordozta jelentéstartalomra is. Az azonos összbenyomás irányába ható tényezőként értékeli, ha a két minta egymással asszociációs összefüggésben áll.

A Szakértői Testület álláspontja szerint az előzőekben meghatározott eltérések, a két termék jellemzőinek különbözősége - tekintettel a fennálló csekély számú és a termékek megjelenését csupán kis mértékben meghatározó azonosságokra - a minták fent meghatározott tájékozott használóra tett összbenyomásának a különbözőségét eredményezik.

A Szakértői Testület úgy találta, hogy a Megbízó mintája, és az ellentartott minta szerinti kúszóruha megjelenése - a két termék kialakításának fent részletezett geometriai azonossága ellenére - eltérő összbnyomást keltő formai jellegzetességgel bír.

A Szakértői Testület – álláspontjának kialakításakor – tekintettel volt arra is, hogy baba kúszóruhák nem alakíthatók ki a vizsgált kialakításoktól jelentősen eltérő megjelenéssel, mert azt a baba biztonsága, a kúszóruha funkciója jelentősen behatárolja, ami az alkotói szabadságfok korlátozott voltára utal. Ilyen esetben a fennálló azonosságok kisebb súllyal veendő figyelembe az összbnyomás azonosságának a vizsgálatokor, mint a két kialakítás közötti eltérések. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy mivel a szerzőnek nem állt módjában az oltalom alatt álló mintától lényegesen különböző formai kialakítással ellátni a termékét, ezért a tájékozott használó figyelme – aki a teljes piaci kínálatot veszi viszonyítási alapul – inkább irányul a részletekben megjelenő különbségekre.

A fentiek alapján a feltett kérdésre a Szakértői Testület válasza a következő:

Bár az újdonság és az egyéni jelleg megléte, illetve hiánya a mintaoltalom megadására irányuló eljárásban, illetve a mintaoltalom megsemmisítésére irányuló eljárásban kerül megállapításra az SZTNH, jogorvoslati eljárásban pedig a bíróság előtt, a Szakértői Testület az újdonság és az egyéni jelleg *tartalmi* kritériumai alapján azt állapította meg, hogy a GB***** lajstromszámon oltalom alatt álló minta nem azonos a kérelmező HU ***** lajstromszámon oltalom alatt álló mintájával, és attól nem csupán lényegtelen részletekben különbözik, így kérelmező oltalom alatt álló mintája a korábban nyilvánosságra jutott mintához képest újnak tekinthető. Kérelmező mintája az ellentartott mintához képest a tájékozott használóra eltérő összbnyomást tesz, így egyéni jelleggel rendelkezik.

Összefoglalás

A Szakértői Testület az alábbiakban összegzi a szakvélemény készítésére irányuló megbízásban foglalt kérdésre vonatkozó megállapításait.

A GB***** lajstromszámon oltalom alatt álló minta nem azonos a kérelmező HU ***** lajstromszámon oltalom alatt álló mintájával, és attól nem csupán lényegtelen részletekben különbözik, így kérelmező oltalom alatt álló mintája a korábban nyilvánosságra jutott mintához képest újnak tekinthető. Kérelmező mintája az ellentartott mintához képest a tájékozott használóra eltérő összbnyomást tesz, így egyéni jelleggel rendelkezik.

dr. Gonda Imre
az eljáró tanács elnöke

Jámbor Eszter
az eljáró tanács előadó tagja

dr. Vass László Ádám

az eljáró tanács szavazó tagja